



UTTALE VEDKOMMANDE OVERTAKING AV FOTBALLBANE OG SKIANLEGG FRÅ VINJE IDROTTSLAG TIL VINJE KOMMUNE

Vinje idrettslag viser til brev frå Vinje kommune datert 3. mars 2025, der de ber Vinje idrettslag koma med ei uttale knytt til eit budsjettvedtak for 2025 der Vinje kommune skal vurdere overtaking av fotballbane og skianlegg frå idrettslaga.

Vinje idrettslag stiller seg svært positiv til dette og gjer nærare greie for årsakene til dette under.

- **Auka tilgjengelegheit:** Kommunen har eit ansvar for å sørge for at innbyggjarane har tilgang til offentleg infrastruktur, som til dømes idrettsanlegg og skianlegg. Ved å overta fotballbanen, kan kommunen sikre at banen er tilgjengeleg for alle, uavhengig av medlemskap i eit idrettslag. Dette kan også bidra til å fremme breiddeidrett og aktivitetar på tvers av ulike aldersgrupper og bakgrunnar. Fotballbanen i Åmot blir mykje bruka av både skulen og barnehagen. Banen fungerer som eit turmål for barnehagen og blir bruka både i friminutt og ulike timar i skuletida. Leik og aktivitet er viktig og bra, og plasseringa av fotballbanen er veldig bra med tanke på fysisk aktivitet for barn og ungdom. Auka fysisk aktivitet og betre folkehelse bør vera ei viktig målsetjing for kommunen. Kommunen har i ei årrekke tatt imot mange flyktningar, og fotballbanen har like lenge fungert som ein samlingsstad og ein framifrå arena for inkludering og integrering. Ljosløypa er eit vel så viktig folkehelseiltak som eit idrettstiltak. Skigruppa har berre skitreningar ei gong per veke i tillegg til skikarusell. Dette tyder at bruken av ei ljosløype hovudsakleg er knytt til uorganisert aktivitet, og fungerer mest som ei turløype for innbyggjarar i alle aldrar, både sommar og vinter.
- **Avgrrensa kapasitet for idrettslaget:** Idrettslag har ofte avgrensa ressursar, når det gjeld både økonomi og tilgang til personell. Ved at kommunen overtek eigarskapen til anlegga, kan idrettslaget fullt og heilt fokusere på å nytte sine ressursar til å skape aktivitet og fokusere meir på det sportslege arbeidet framfor administrasjon og drift av eit anlegg. Idrettslaga i Vinje har ingen tilsette og all aktivitet skjer på dugnad. For å sikre dugnadsinnsats også i framtida, er det ein stor gevinst for idrettslaga å kunne bruke dugnadsinnsatsen på å skape aktivitet framfor å vedlikehalde og drifte eit anlegg.
- **Langsiktig og stabil drift:** Kommunen har eit større økonomisk handlingsrom og har tilgang til kvalifisert personell som lettare kan planlegge og gjennomføre langsiktig drift og vedlikehald av fotballbanen og skianlegg. Dette vil vera med på å sikre ei meir kontinuerleg drift/vedlikehald og betre kvalitet på anlegga. Frivillig dugnadsinnsats innom drift og vedlikehald held eit stykke på veg, men ein ser at resultatet over tid ikkje svarar til den kvaliteten ein helst skulle sett at anlegga burde ha. Det kan vera tidkrevjande for frivillige å

setje seg inn i alle oppgåver som har med drift og vedlikehald av eit anlegg å gjera, både når det gjeld krav, kunnskap og bruk av utstyr. Særleg gjeld dette oppgåver knytt til meir langsiktige vedlikehaldsplanar, tilsyn eller sesongførebuingar.

Ein ser også at eit idrettslag ikkje har alt utstyr/reiskapar som trengs for å utføre alle oppgåver, og som ein heller ikkje kan forsvare å investere i slikt utstyr dersom det blir bruka relativt lite i høve til kostnaden. Kommunen har truleg allereie mykje utstyr som kan brukast, og med overtaking av alle anlegg i kommunen så kan mykje gjenbrukast på fleire anlegg rundt om i kommunen.

- **Framtidige miljøkrav** er også eit område som ein kommune har mykje betre føresetnader for å imøtekomme enn eit idrettslag. Norges fotballforbund har estimert at kostnaden knytt til EU-forbodet mot gummigranulat vil utgjere om lag 7 mrd kroner i Noreg og er knytt til utskifting av underlag for om lag 2 000 fotballbanar. Vinje idrettslag har innført nokre miljøtiltak så langt, men skulle ha innført langt fleire. Igjen ser ein at utfordringa med at fotballbanen blir bruka av både skule, barnehage og mykje uorganisert aktivitet er med på å redusere idrettslaget sin motivasjon til å ta større ansvar knytt til dette området.
- **Vanleg med offentlig eigarskap:** I fylgje idrettsindeks.no er det rundt 90 % av norske kommunar som har ansvar for drift og vedlikehald av idrettsanlegg, og over 50 % alle idrettsanlegg i Noreg er eigd av det offentlege (mest vanleg i mindre kommunar). Dette er ein del av kommunens folkehelseansvar og ein måte å sikre at alle innbyggjarar har tilgang til gode idrettsfasilitetar. Mange kommunar har egne avdelingar som koordinerer bruken av slike anlegg, medan i andre tilfelle er ansvaret delegert til idrettslag, sjølv om kommunen framleis står ansvarlege for drifta og vedlikehaldet. Dette skuldast både økonomiske, praktiske og folkehelsemessige omsyn.

Overtaking av skianlegg:

Det er diverre slik at dagens ljosløype er ute av drift, grunna alder og at me ikkje lengre kan krysse Vinjeåi etter slepp av minstevassføring. Me håpar difor at Vinje kommune kan bistå oss i å etablere ei ny ljosløype for innbyggjarane i Åmot og omegn. Me ser at dagens trasé i Ormetjønna blir mykje bruka til turløype og barmarkstrening i sommarsesongen, og slik spelar ei viktig rolle i eit folkehelseperspektiv. For å sikre at den gamle ljosløypa kan bli eit framtidsretta anlegg for bruk av skigruppa vinterstid ynskjer me å presisere at det bør takast omsyn til fylgjande punkt:

- Planar om universelt utforma tursti kan vera i konflikt med ei ljosløype
- Me kan ikkje legge opp til ei framtidig løysing der me må krysse Åmot sentrum etter veg med trakkemaskin
- Dersom Vinje idrettslag skal trakke denne med si maskin i framtida, må det lagast ein trasé for kryssing av Åmot sentrum. (Det er ikkje lovleg å køyre trakkemaskin etter bilveg, så vår forsikring vil ikkje dekke eventuelle skader på maskin eller tredjepart. Det vil også føre til stor slitasje på maskina.)
- Enkelte stader i løypa blir det mykje is, og tidleg bart
- Løypa har i dag for bratte stigningar, og manglar både skistadion og mogelegheit for eit kortare løypealternativ
- Delar av løypa har ikkje god nok breidde, er ikkje grøfta, og har for grovt underlag. Dette fører til at me må ha mykje sno før me kan opne skiløypa på hausten, og i kombinasjon med tidleg bare parti på våren fører dette til ein relativt kort sesong.

Dersom nokon av punkta over kjem i vegen for å ha ei ljosløype som passar til ski er me positive til at kommunen kjem fram til anna eigna område. Vinje idrottslag har leigd inn Sweco for å utarbeide ei moglegheitsstudie, og her har me allereie undersøkt ein del av desse problemstillingane. Dette kan vera eit fint grunnlag å jobbe vidare med.

For å legge til rette for dei yngste skiløparane våre ynskjer me at kommunen er med og ser på moglegheit for å flytte skitrekket i Brubakk opp til Grovenjordet. Me ser at Brubakk blir stadig mindre bruka grunna snotilhøve, og problem med kryssing av sentrum med tråkkemaskin. På Grovenjordet er det gode moglegheiter for eit anlegg med skileik og langrennscross, og grunneigar er positiv. I tillegg er det fint om det er mogleg med sambruk av området ved småskule og fotballbanen for dei aller minste. Viss me får flytta dette anlegget så ser me liten vits i å lage ei kryssing av Vinjeåi i Brubakk.

Vinje idrottslag ser fram til vidare dialog knytt til dette temaet, og stiller gjerne opp i eit møte med kommunen om det skulle vera behov for det.

Med beste helsing

Styret i Vinje idrottslag

Vinje, 09.04.2025

Ingrid Sudbø Tveito

Morten Bråstøyl

Åse Hylland

Marit Gravir

Susanne Lien